

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Департамент науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації
Державний біотехнологічний університет,
Факультет управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю
Харківська торгово-промислова палата
Краківський економічний університет (Польща)
Резекненська академія технологій (Латвія)
Варшавський університет наук про життя (Польща)
Азербайджанський університет кооперації (Азербайджан)
Стамбульський університет Айдин (Туреччина)
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Сумський національний аграрний університет
Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний
університет»
Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр
Міністерства внутрішніх справ України

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ,
ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ТОРГІВЛІ

Тези доповідей
III Міжнародної науково-практичної конференції

5 листопада 2024 р.

Харків

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Департамент науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації
Державний біотехнологічний університет,
Факультет управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю
Харківська торгово-промислова палата
Краківський економічний університет (Польща)
Резекненська академія технологій (Латвія)
Варшавський університет наук про життя (Польща)
Азербайджанський університет кооперації (Азербайджан)
Стамбульський університет Айдин (Туреччина)
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Сумський національний аграрний університет
Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний
університет»
Полтавський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр
Міністерства внутрішніх справ України

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ,
ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ТОРГІВЛІ**

**Тези доповідей
III Міжнародної науково-практичної конференції**

5 листопада 2024 р.

Харків
ДБТУ
2024

Організаційний комітет:

Голова оргкомітету: *Михайлов В.М.*, д.т.н., проф.

Заступники голови: *Пенкіна Н.М.*, к.т.н., доц.; *Одарченко Д.М.*, д.т.н., проф.; *Савицька Н.Л.*, д.е.н., проф.; *Омельченко Г.Ю.*, к.е.н., доц.

Члени оргкомітету: *Сорокіна С.В.*, к.т.н., доц.; *Пахуча Е.В.*, к.е.н., доц.; *Хлопоніна-Гнатенко О.І.*, к.е.н., доц.; *Худавердієва В.А.*, к.е.н., доц.; *Полупан В.В.*, к.т.н., доц.; *Татар Л.В.*, к.т.н., доц.; *Карбівнича Т.В.*, к.т.н., доц.

Міжнародний науковий комітет: *Jan W. Wiktor*, Prof. Dr. Hab.; *Agata Malak-Rawlikowska*, Prof. Dr. Hab.; *Iluta Arbidane*, Dr. Oec.; *Esma Tezcan*, Assist. Prof. Dr.; *Насібов Афиг Джаваниширогли*, PhD of Economic, Assoc. Prof.; *Anzor Devadze*, Cand. of Economic Sciences, Prof.; *Діана Райко*, д-р екон. наук, проф.; *Маргарита Лишенко*, д-р екон. наук, проф.; *Наталія Габчак*, канд. геогр. наук, доц.; *Інна Шурдук*, канд. техн. наук.

Конференцію включено до Переліку міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференцій здобувачів вищої освіти і молодих учених у 2024 році згідно з листом ІМЗО МОН України від 04.01.2024 № 21/08-7 «Про Перелік міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференцій здобувачів вищої освіти і молодих учених у 2024 році».

- А43** **Актуальні проблеми та перспективи розвитку агропродовольчої сфери, індустрії гостинності та торгівлі** [Електронний ресурс]: тези доповідей III Міжнар. наук.-практ. конф., 5 листопада 2024 р. / Державний біотехнологічний ун-т. – Електронні текстові дані. – Харків, 2024. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. – Назва з тит. екрана.

Збірник містить тези доповідей, у яких розглянуто проблеми методології та практики маркетингу та менеджменту підприємницької діяльності, індустрії туризму та готельно-ресторанного бізнесу, перспективи застосування сучасних інформаційних систем управління підприємствами і напрями вдосконалення експертних механізмів збалансованого розвитку України в умовах глобалізаційних викликів інформаційної економіки.

Малярчук Н.Г., Носирєв О.О. Соціальний туризм як інструмент державної соціальної політики	351
Медведєв І.А. Сучасні тенденції розвитку сільського туризму (на прикладі Тростянецької ОТГ Сумської області)	353
Мерчанська М.В. Фактори конкурентоспроможності туристичних дестинацій	355
Мерчанський В.В., Гребінюк В. Туристичні кластери: сутність і перспективи	357
Микитин Т.М., Волос І.В. Ринкові підходи до встановлення цін у туризмі	359
Мироненко А., Омельченко Г.Ю. Вплив війни на розвиток wellness-індустрії в Україні	361
Нестеренко Б.С. Національні природні парки як основа екотуризму в Україні	363
Носирєв О.О., Коваль К.А., Путятіна С.Б. Використання системи бронювання GTO в туристичному бізнесі	365
Омельченко Г.Ю., Холодок В.Д. Сучасні виклики українського туризму: адаптація під нові умови та пошук безпечних маршрутів	367
Омельченко Г.Ю. Психологія інсентив-туризму: чому подорожі мотивують працівників	370
Пуліна В.І. Етика культурного запозичення в туризмі в умовах глобалізації	373
Свид Б., Омельченко Г.Ю. Сутність і значення сталого розвитку для туристичних дестинацій	375
Сорокіна С.В., Акмен В.О., Летута Т.М. Діяльність туристичної галузі України протягом воєнних дій у 2022–2024 роках	377
Струк Є.Р., Омельченко Г.Ю. Упровадження екологічних стандартів у готельній індустрії	380
Тимошук О.О., Омельченко Г.Ю. Мобільні платформи для бронювання та управління подорожами: сучасний стан і перспективи	382
Ханас У., Ткачук Т. Естетика ландшафту території як важливий чинник успіху рекреаційного підприємства	386
Харчевнікова Л.С., Грібіник А.В. Особливості забезпечення інноваційних стратегій на підприємствах туристичної сфери	390
Харчевнікова Л.С. Важливість адаптації нового персоналу туристичної фірми: використання онбордінгу та бадінгу	393
Харчевнікова Л.С., Зайцева Н.О. Дослідження методів управління маркетингом на підприємствах індустрії туризму	396

ЕСТЕТИКА ЛАНДШАФТУ ТЕРИТОРІЇ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК УСПІХУ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Ханас У., канд. філос. наук, доц.
Ткачук Т., здобувач вищої освіти
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,
м. Ужгород, Україна

Сучасні події в Україні та на глобальному рівні свідчать, що найбільшою цінністю є і залишається людина, її життя та здоров'я, які виступають основоположними принципами цивілізованого суспільства. Наукова діяльність і зусилля фахівців різноманітних галузей спрямовані на створення безпечного довкілля, підтримку та відновлення здоров'я, а також продовження активного людського життя. Важливу роль у цьому відіграє рекреаційна сфера, яка сприяє відновленню здоров'я і працездатності.

Рекреація залишається популярним явищем, особливо в умовах сучасного, українського суспільства, де відновлення фізичних сил, підтримка психологічної рівноваги, а також емоційної стабільності набувають ще більшої значущості. Одними з важливих рекреаційних ресурсів України є природні багатства Карпатського регіону. Сьогодні увага акцентується не лише на якості оздоровчих послуг і комфортній інфраструктурі, але й на сучасному плануванні територій туристично-рекреаційних закладів.

Дизайнерське флористичне оформлення територій у поєднанні з малими архітектурними формами та мистецькими елементами підвищує естетичну привабливість і посилює рекреаційні функції таких закладів. Прикладом гармонійно оформленого ландшафту у Закарпатті є санаторний комплекс «Деренівська купіль», розташований у с. Нижне Солотвино Ужгородського району, сьогодні демонструє себе як висококомфортабельний, багатофункціональний санаторний центр, що надає рекреаційні послуги європейського рівня. Це поєднання ефективних лікувально-оздоровчих програм, цілющої природи, креативної роботи команди та мистецтва.

Сьогодні санаторний комплекс «Деренівська купіль» – це сучасний санаторний комплекс, який пропонує високоякісні рекреаційні послуги, має розвинену інфраструктуру, використовує інноваційні методики й володіє високим іміджевим статусом на ринку послуг. Підтвердженням цього є міжнародний сертифікат якості Europe Spa Med від Європейської асоціації курортів. «Деренівська купіль» – єдиний в Україні курорт, що має такий сертифікат. Одним із факторів, що є підставою для такої

оцінки – «сприятливий для організму клімат, чистота повітря та екологічність розташування серед прадавнього лісу» [3].

Особлива увага тут приділяється дизайнерському ландшафтному парку, де територія (14,5 га) демонструє гармонійне поєднання природного середовища, витонченої архітектури будівель, мистецьких об'єктів та креативного дизайну ландшафту. Основним природним рекреаційним ресурсом санаторію є мінеральна вода: «Деренівська купіль», «Закарпатська 1», «Закарпатська 2». Проте не менш вагомими чинниками, що приваблюють туристів, є сучасна інфраструктура комплексу, високий європейський рівень обслуговування, мальовнича природа навколишнього середовища та унікальний дизайнерський ландшафт території та чисте повітря.

Дендропарк є не лише естетичною окрасою санаторного комплексу, але й виконує важливу функціональну роль, слугуючи простором для активного відпочинку. Загальна схема дендропарку та ботанічний путівник представлені на рис.

Рис. Карта-схема та ботанічний путівник «Деренівської купелі» [3]

Основними компонентами дендропарку є:

- флористичні колекції та зелені території;
- зона озер з форельником;
- зоологічний сад;
- виноградники
- малі архітектурні форми (павільйон, альтанки, грот, ажурні

ковані тунелі тощо);

- альтанки;
- скульптурний парк;
- тенісні корти;
- поле мінігольф;
- ART-центр (з галереєю, сувенірними магазинчиками та дегустаційним залом);
- хутір «Деренівка» із лазнею та чаном.

Варто зазначити, що територія дендропарку – це не просто сукупність вищезгаданих елементів, а витончений простір, де кожен компонент – унікальна природа, флористичне багатство та мистецький креатив – поєднаний у гармонії.

Аналізуючи естетико-ландшафтознавчі дослідження, М. Волошин виділяє композиційні принципи проєктування архітектурно-ландшафтного середовища, до яких відносить:

- ✓ принципи цілісності архітектурно-ландшафтного середовища;
- ✓ принципи функціональної ландшафтно-варіативності;
- ✓ принцип диференціації ландшафтів;
- ✓ збереження і перетворення ландшафтів [1].

Основою для створення дендропарку був природний біоценоз урочища «Деренівка», переважно листяний буково-грабово-дубові ліси, що півколом обрамляють територію комплексу і неглибока гірська річка Солотвинський струмок.

Якість реалізованого проєкту ландшафтного дизайну території визначає його функціональність: релаксація та оздоровлення (формування простору дозвілля), санація (поліпшення екологічних характеристик, зокрема очищення повітря), захисні функції (захист від сонця, вологість, поглинання шуму), суспільство (гуманізація середовища спілкування), просторова організація (поділ простору на зони), архітектура та мистецтво (простір з високим естетичним характером) [2].

У дендропарку «Деренівської купелі» чітко прослідковуються наступні характеристики: функціональна диференціація; єдність форм; флористична узгодженість; наступність періодів цвітіння; контраст і гармонія; колористика ліній і повторюваності, наявність скульптур, малих архітектурних форм і мистецького простору. Таким чином, це робить територію дендропарку естетично довершеною, привабливою для відвідувачів.

У флористичній колекції дендропарку – понад 5 тисяч сортів і видів насаджень з усього світу, серед них ефемери, ефемероїди, ендеміки та багато інтродукованих видів. На території санаторію є як цілі локації,

наприклад: алея сакур, алея гінґо, алея кельрейтерій, алея катальп, сад магнолій, алея бузку, алея чубушника, колекція гібускусів, сад декоративних злаків, гортензії, гліцинії, хризантеми, жоржини, так і унікальні рослини: тюльпанове дерево, скумпія, тамарикс, гаммеліс, понцирустрилисний, а також хвойні дерева, ліани тощо [3].

На території санаторного комплексу росте 150 сортів троянд, переважну більшість складають англійські, паркові, ґрунтопокривні та виткі (плетисті), найрізноманітніших відтінків.

Центральною є колекція ірисів. Основна їх локація – це територія навколо однойменного готелю. Висаджена кількість сортів вражає – 180. Це найрізноманітніші за кольором, висотою квітконоса та величиною квітки сорти. Їх недолік – короткий період цвітіння кінець весни – початок літа.

Це неповний перелік колекцій, які створюють неймовірну атмосферу квітучого різномайття у кольорах, формах й ароматах весь вегетаційний період, тобто з березня по жовтень.

Привабливості дендропарку надають кам'яний грот, кілька альтанок (дерев'яні, кам'яні та ковані), місточки через потічки дві штучно створені водойми (зона озер), фонтани, парк скульптур.

Щодо малих архітектурних форм, то до них відносяться павільйон, дві альтанки, кам'яний грот та 5 фонтанів. Кожен з цих об'єктів має додаткове облаштування у вигляді кам'яних мостиків, сходів чи альпійських гірокпоруч, всередині розміщені зручні лавки, зовні прикрашені ліанами чи/та виткими розами, що забезпечують прохолоду навколо висаджені квіткові композиції.

На території знаходиться парк скульптур, які були створені на замовлення власників санаторного комплексу, або ж придбані на виставках (наприклад, «Ранок Всесвіту» і «Двоє») чи інших мистецьких форумах. Всі скульптури «Деренівської купелі», а їх налічується біля 30, створені відомими митцями Б. Корж, Петро Антип, Олег Боньковський, Василь Татарський та інші.

Цікаве їх просторове розміщення, до прикладу скульптура «Павук» Олега Боньковського розміщена на кутовій частині газону, що наближається до перетину алеї сакур і алеї гінґо, а позаду металічне обрамлення тенісних кортів. Скульптура візуально вдало вписується в цей «газонний прямокутник» та ще й гармоніює з спорудами. Інший приклад, скульптура «Саламандра» виконана членом Національної спілки художників України, художником-оздоблювачем Миколою Бірючинським. Скульптуру, вдало розмістили біля ресторану на воді «Саламандра», вона ніби намагається пити воду з джерела. В цьому є значний символізм, адже саме тут зустрічається саламандра вогняна або

плямиста.

Виходячи з усього вищезазначеного, можна стверджувати, що естетика ландшафту території є надзвичайно важливим чинником успіху рекреаційного підприємства, оскільки природне та культурне середовище відіграє ключову роль у формуванні позитивного враження від відпочинку, приваблює відвідувачів і стимулює їхнє повернення. Гармонійне поєднання природного ландшафту, зелених насаджень, водойм, архітектурних елементів і функціональних зон відпочинку здатне створити унікальну атмосферу, яка є конкурентною перевагою на ринку.

Варто відзначити, щомальовничий дендропарк суттєво вплинув на формування унікального бренду «Деренівська купіль». Ландшафтний дизайн території став конкурентною перевагою підприємствасеред інших рекреаційних закладів України, однією з родзинок, що знову повертає постійних відвідувачів і допомагає залучати нових клієнтів.

Список використаних джерел

1. Василюшин Я. В. Напрями дослідження естетичного упорядкування архітектурно-ландшафтного середовища. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Технічні науки*. Т. 31(70). № 4, 2020. С. 250-254. DOI <https://doi.org/10.32838/2663-5941/2020.4/37>
2. Мендела Євгенія. Ландшафтний дизайн, як невід’ємна частина естетики території готельного та ресторанного бізнесу. *International Science Journal of Engineering & Agriculture*. 2022, Vol. 1, № 4, pp.1-7. doi: <https://doi.org/10.46299/j.isjea.20220104.07>
3. Санаторний комплекс «Деренівська купіль». URL: <https://derenivska-kupil.ua/pro-nas/> (дата звернення 26.10.2024).

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ

Харчевнікова Л.С., канд. екон. наук, доц.

Грібінник А.В., асп.

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

У туристичній сфері інновації стають вирішальними для успішного ведення бізнесу. Сучасні туристи очікують на швидкий, зручний сервіс та унікальні пропозиції. Технології та інновації допомагають підприємствам відповідати цим очікуванням, підвищують конкурентоспроможність, дозволяючи розширити послуги, покращити

Наукове електронне видання
Можна використовувати в локальному та мережному режимах

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ,
ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ТОРГІВЛІ**

**Тези доповідей
III Міжнародної науково-практичної конференції**

5 листопада 2024 р.

Видано в авторській редакції

Відповідальні за випуск: *Н.М. Пенкіна,
С.В. Сорокіна*

Техн. редактор: *Л.Ю. Кротченко*

Комп'ютерна верстка: *С.В. Сорокіна*

Підписано до друку 15.11.2024 р. Один електрон. опт. диск (CD-ROM);
супровідна документація. Об'єм даних 5,06 Мб. Тираж 10 прим.

Державний біотехнологічний університет
Вул. Алчевських, 44, Харків, Україна, 61002